

นโยบายการไรท์คืนในเขตชานเมืองชั้นนอกของกรุงเทพมหานคร
กรณีศึกษาเพื่อวางแผนเสนอแนะการไรท์คืนในเขตลาดกระบัง

นางสาวสุวิณา สุกใส

ศูนย์วิทยพัชยากร

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาคณะสถาปัตยกรรมศาสตร์ วิชาผังเมือง มหาวิทยาลัยราชภัฏกรุงเทพ
ภาควิชาผังเมือง

บัณฑิตวิทยาลัย   ภาควิชาสถาปัตยกรรมศาสตร์

พ.ศ. 2524

ร 15314388 005295

LAND USE POLICY IN AN OUTER SUBURB OF BANGKOK:
THE CASE STUDY FOR TENTATIVE GUIDE PLAN IN LAD-KRABANG

Miss Suwattana Sooksai

A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements

For the Degree of Master of Urban Planning

Department of Urban Planning

Graduate School

Chulalongkorn University

1981

หัวข้อวิทยานิพนธ์

นโยบายการไอทีทีนใน เขตชาน เมืองชั้นนอกของกรุง เทรมหานคร :
กรณีศึกษา เพื่อวางแผน เสนอแนะการไอทีทีนใน เขตชานกร ะวัง

โดย

นางสาว สุวิธนา สุโกไล

ภาควิชา

ผัง เมือง

อาจารย์ที่ปรึกษา

นายชลิทภากร วีรพลิน

ศาสตราจารย์อ้น นิมมานเหมินท์

บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย อนุมัติให้บัณฑิตวิทยาลัยนี้เป็น
ส่วนหนึ่งของการศึกษาคตามหลักสูตรปริญญาโทบัณฑิต

ปณตพงษ์ เกตุค
.....คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

(รองศาสตราจารย์ ดร.สุประคิษฐ บุนนาค)

เกียรติ ธรรม
.....ประธานกรรมการ

(รองศาสตราจารย์ ดร.เกียรติ จิวะกุล)

[Signature]
.....กรรมการ

(นายชลิทภากร วีรพลิน)

[Signature]
.....กรรมการ

(ศาสตราจารย์อ้น นิมมานเหมินท์)

[Signature]
.....กรรมการ

(บุรุษยศาสตร์จารย์ ดร.อมรา พงศ์พิชญ์)

ลิขสิทธิ์ของบัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

หัวข้อวิทยานิพนธ์   นโยบายการไร้ที่ดินใน เขตชาน เมืองชั้นนอกของกรุง เทพมหานคร :
กรณีศึกษา เพื่อวางแผน เสนอแนะการไร้ที่ดินใน เขตลาคกระบัง

ชื่อ   นางสาว สุวิธนา สุโกไส

อาจารย์ที่ปรึกษา   นายชลิตภกร วีรพลิน
ศาสตราจารย์   นิมนาน เหมินท์

ภาควิชา   ผัง เมือง

ปีการศึกษา   2524

บทคัดย่อ

ปัจจุบันชานเมืองชั้นนอกของกรุง เทพมหานคร บริเวณที่เป็น เขตคอชนบท (Rural - Urban Fringe) กำลัง เปลี่ยนสภาพเป็น เมืองอย่างรวดเร็ว โดยเมื่อแรกเริ่มบริเวณดังกล่าวจะมีลักษณะทั้งทางกายภาพและสังคมเป็นชนบท แต่ได้ถูกความเป็นเมืองรุกเข้าเข้าไปจากใจกลางเมือง ทำให้สภาพชนบทค่อย ๆ หมดไป เขตชานเมืองชั้นนอกของกรุง เทพมหานครมีด้วยกันทั้งสิ้น 6 เขต ได้แก่ เขตหนองจอก ลาดกระบัง บางขุนเทียน คลองตัน และหนองแขม เป็นบริเวณที่มีความหนาแน่นของประชากรต่ำมาก เนื่องจากพื้นที่ส่วนใหญ่ยังคงไว้เพื่อการเกษตร การวางแผนการไร้ที่ดินในเขตนี้นับว่าเป็นบริเวณที่จะต้องพิจารณาเป็นพิเศษโดยไม่สามารถใช้มาตรการเดียวกันกับการวางแผนนครหรือการวางแผนชนบท ตรงกันข้ามบริเวณนี้ต้องการการวางผังเมืองและชนบทในรูปแบบการวางแผนเฉพาะ (Specific Planning) โดยจำเป็นจะต้องกำหนดนโยบายให้แน่ชัดลงไปว่าจะให้มีลักษณะ เป็นชนบทมากกว่า เมืองหรือมีความเป็นเมืองมากกว่าชนบท "เขตลาคกระบัง" ได้ถูกนำมาเป็นกรณีศึกษาในการวางแผนเสนอแนะการไร้ที่ดินชานเมืองชั้นนอกของกรุง เทพมหานคร

ผลจากการศึกษาปรากฏว่าข้อมูลบางประการที่น่ามาพิจารณาเกี่ยวกับ
 ที่ตั้ง ประวัติความเป็นมาและลักษณะกายภาพของพื้นที่แสดงให้เห็นว่าลาคกระบั้งมีลักษณะ
 เป็นชนบท มีการตั้งถิ่นฐานและการประกอบอาชีพของประชากรดำเนินไปอย่างสอดคล้อง
 กับสภาพธรรมชาติของพื้นที่ในรูปแบบสังคมการเกษตรบนพื้นที่ดินอันอุดมสมบูรณ์เหมาะสม
 สำหรับการปลูกข้าว และมีลำคลองไหลเลี้ยวหลายสายตลอดไปในพื้นที่ แต่ในปัจจุบันนี้
 การใช้ที่ดินในเขตลาคกระบั้งได้มีการเปลี่ยนแปลงโดยเปลี่ยนจากการใช้ที่ดินแบบชนบท
 มาเป็นการใช้ที่ดินแบบเมือง โดยเฉพาะอย่างยิ่งในเขตลาคกระบั้ง ชบวนการเป็น
 เมือง (suburbanization) ดังกล่าวมีสาเหตุโดยสรุปดังนี้

1. การปรับปรุงการคมนาคมขนส่งทางถนน
2. การเพิ่มประชากรอย่างรวดเร็วของกรุงเทพมหานคร
3. บทบาทของนักจัดสรรที่ดิน
4. การขยายตัวของโรงงานอุตสาหกรรม
5. การขยายหน่วยงานของรัฐบาลในเขตลาคกระบั้ง

การเปลี่ยนแปลงการใช้ที่ดินทำให้เกิดผลกระทบที่สำคัญหลายประการ
 ประการแรก คือ ที่นาที่อุดมสมบูรณ์ที่สุดของประเทศเป็นหนึ่งกำลังจะหมดสิ้นไป ประการ
 ต่อมาคือ การขาดแคลนพื้นที่สีเขียวของกรุงเทพมหานคร นอกจากนี้แล้วในทางฝั่งเมือง
 จะเห็นได้ทันทีว่าเป็นการเพิ่มปัญหาของกรุงเทพฯ เนื่องมาจากความไม่เพียงพอของ
 สาธารณูปโภค ซึ่งรัฐจะบริหารจัดการบริการ "โลคัม" พื้นที่เมืองเขลิใหม่บางไม่รับผิดชอบ
 และขณะที่มีการเปลี่ยนกรรมสิทธิ์ที่ดินหรือในระหว่างที่เจ้าของที่ดินยังไม่พร้อมที่จะลงทุน
 บนที่ดินของตน ที่ดินซึ่งถือว่ามีค่าความอุดมสมบูรณ์ที่สุดของประเทศจะยังคงปล่อยในกรวาง
 วางเปล่าปราศจากคุณค่าทางเศรษฐกิจ

ปัญหาประการสุดท้ายคือ ปัญหาทางด้านสังคม ส่วนใหญ่จะเป็นปัญหาคือ
 เนื่องจากชาวบั้งที่ไม่สามารถจะหาหนทางไปได้อีกต่อไป เป็นสภาพที่ชาวบั้งจะคงยอมรับ

และต้องการการปรับตัวที่ถูกต้อง โดยทั่วไปชาวนาไทม์มักจะมีฐานะทาง เศรษฐกิจที่ ยากจน ไม่มีที่ดินของตนเอง ขาดความรอบรู้ในวิชาการสมัยใหม่ เมื่อไรที่ทำการ จึงอยู่ในสภาพที่ว่างงาน จำเป็นที่รัฐบาลจะต้องวางมาตรการ การใช้ที่ดิน เพื่อให้ ชาวนาซาน เมืองยังมีโอกาสประกอบอาชีพของตน

จากสภาพความเป็นจริงดังกล่าวมานำมาพิจารณาร่วมกับแนวโน้มการใช้ที่ดิน อันเนื่องมาจากโครงการพัฒนาต่าง ๆ ที่จะเกิดขึ้นใน เขตลาคกระบังและบริเวณพื้นที่ ต่อเนื่อง ในที่สุดได้ทำการกำหนดเป้าหมายหลักของแผนการใช้ที่ดินของซาน เมือง ชั้นนอก โดยกำหนดให้คงสภาพพื้นที่ เกษตรกรรม เพื่อส่งเสริมการ กินคือยู่คี่ของชาวนา ลาคกระบัง ในการนี้จะต้องมีนโยบายที่สอดคล้องกับ เป้าหมายหลักดังนี้

1. เขตลาคกระบังจะต้องใช้ที่ดินให้เหมาะสมตามสมรรถนะของดิน
2. ส่งเสริมโครงการพัฒนาที่จะอนุรักษ์สภาพพื้นที่ เกษตรกรรมใน เขตลาคกระบัง
3. จำกัดการขยายตัวของชุมชน เมืองให้อยู่ เฉพาะในขอบ เขตที่ เหมาะสม
4. ป้องกันสภาวะแวดล้อม เป็นพิษอันเนื่องมาจากการใช้ที่ดิน เป็น เมือง เพื่อไม่ให้เกิดผลเสียต่อพื้นที่ เกษตรกรรม

และในที่สุดได้เสนอแนะแผนการใช้ที่ดินในเขตลาคกระบังซึ่งประกอบ ไปด้วย เขตที่ชุมชน เขตเกษตรกรรม เขตพื้นที่วิเวสเซีย (ปลอกอาคาร) และระบบ ถนน โดยกำหนดมาตรการตามกฎหมาย เศรษฐกิจ วิศวกรรม และด้านสังคมควบคู่ไป ควบคู่กัน.

Thesis Title   Land Use Policy in an Outer Suburb of Bangkok:
The Case Study For Tentative Guide Plan in Lad-
Krabang

Name   Miss Suwattana Sooksai

Thesis Advisor   Mr. Chalitpakorn Veerapalin

Department   Urban Planning

Academic Year   1981

Abstract

The outer suburbs of Bangkok have been surrounded by the prosperous agricultural land. With the area of 843 square kilometres, they appear as the rural-urban fringes. For a very long time, the fringes have protected Bangkok from urban sprawl problems with their paddy fields and rural fresh atmosphere. Moreover, they are one of the most rice productive areas of the country.

However, the rural land uses of the fringes have been rapidly changed. This research is a study of such situation by using Lad-Krabang Suburb as the representative of the Bangkok rural - urban fringes. The conclusion derived from the study reveals that Lad-Krabang lost about 55% of its paddy fields around the District Centre, during 1969 - 1976 with a decrease of 74 % of farmers families. This figures are compensated by the increase of urban land uses, eg. as residential, industrial and transport area. Such land use changes are unplanned. Therefore, the suburban

sprawls have been created and their impacts result in socio - economic and environmental problems. The people who were most affected are the present Lad - Krabang farmers, the 90 % of the whole population of the agricultural area. They have to face the following problems :

1. The lack of cultivation land
2. The lower capability of land for farming because of the pollution from the near - by factories
3. The rapid decrease of the farming products
4. The relocation of farming settlements
5. The adaptation of farmers to urban life and the low living standard since they can no longer work in the farm.

Such existing condition was considered together with the development projects launched in Lad - Krabang and the vicinity. The landuse trend came out with the reveal of problems, so that the reasonable land use plan should be recommended. The planning goal was set to improve the living condition of Lad - Krabang farmers therefore, the planning policy was pointed to fulfill that goal :

1. Lad - Krabang land use will be based on the soil potential and soil capability of the area.
2. The development projects for the conservation of agricultural zones will be supported.
3. The unnecessary urban land use will be limited.
4. Any activities causing environmental pollution to the agricultural zone will be discouraged.

Finally, the tentative guide plan for Lad - Krabang land use was proposed with four kinds of land zoning. They are the agricultural zone, the green belt, the urban use zone and the road network. The implementation measurement in socio - economic, law and engineering work were also mentioned to complete the research.

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

กิติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์เล่มนี้สำเร็จลงได้ด้วยความแนะนำที่เป็นประโยชน์และมีคุณค่าของอาจารย์ที่ปรึกษา คือ อาจารย์ชลิตภากร วีรพลิน ผู้อำนวยการกองนึ่งเมือง สำนักงานปลัดกระทรวงมหาดไทย และศาสตราจารย์ อัน นิมมานเหมินท์ ศาสตราจารย์อุปการะคุณแห่งภาควิชาผังเมือง รวมทั้งแนวความคิดที่สำคัญของรองศาสตราจารย์ ดร. เกียรติ จิระกุล ข้าพเจ้าขอขอบพระคุณอย่างยิ่ง

นอกจากนี้ข้าพเจ้าขอขอบพระคุณบิดามารดาซึ่งเป็นชาวลาดกระบังโดยกำเนิด และญาติพี่น้องชาวลาดกระบังทุกท่านที่ให้ความแนะนำช่วยเหลือเกี่ยวกับท้องถิ่นและให้ความหวังใจอย่างแท้จริงในการทำงานสนามของข้าพเจ้า

ข้าพเจ้าขอขอบคุณท่านหัวหน้าเขตลาดกระบัง (คุณศิริ เบรมปรีย์) และเจ้าหน้าที่ทุกท่าน ณ ที่ว่าการเขตลาดกระบัง ในขณะที่ข้าพเจ้าทำวิทยานิพนธ์เรื่องนี้ที่ได้เอื้อเฟื้อเรื่องข้อมูลและความสะดวกต่าง ๆ

ข้าพเจ้าขอขอบความขอบคุณอย่างจริงใจสำหรับเพื่อนรุ่นน้องทุกคนสำหรับการจัดหาข้อมูลและการให้กำลังใจตลอดจนความช่วยเหลือต่าง ๆ โดยเฉพาะอย่างยิ่ง อาจารย์ศิริวรรณ ศิลาพัชรนันท์ คุณวชิระ ชอบแดง คุณบุษบา พงษ์ไพโรจน์ ฯลฯ และขอขอบคุณกรรมการสอบวิทยานิพนธ์ทุกท่าน สำหรับการช่วยเหลือของรองศาสตราจารย์ ดร. วิมลสิทธิ์ ทรียงกร ในกรณีต่าง ๆ ข้าพเจ้าขอขอบพระคุณ เป็นอย่างสูง

สุดท้ายนี้ข้าพเจ้าขอขอบคุณคณะสภามหาวิทยาลัยราชภัฏและบัณฑิตวิทยาลัยจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยสำหรับโอกาสการศึกษาวิชาการผังเมืองของข้าพเจ้า

สารบัญ

หน้า

บทคัดย่อภาษาไทย ..... ง
 บทคัดย่อภาษาอังกฤษ ..... ข
 กิตติกรรมประกาศ ..... ฉ
 รายการแผนที่ประกอบ ..... ค
 รายการแผนภูมิประกอบ ..... ก
 รายการตารางประกอบ ..... ท
 รายการรูปประกอบ ..... ด
 บทที่

*1. บทนำ 1
 >ความเป็นมาของปัญหา 1
 >แนวความคิดและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง 2
 >ขอบเขตงานวิจัย 5
 >วัตถุประสงค์ของการศึกษา 13
 >พื้นที่ศึกษา 14
 >ประเภทงานวิจัย 14
 >ขอบเขตการศึกษา 14
 >ข้อจำกัดและเงื่อนไขการศึกษา 15
 >ขั้นตอนการวิจัย 16
 >วิธีเก็บรวบรวมข้อมูลและการวิจัย 17
 >ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับจากการวิจัย 17
 *2. สภาพทั่วไปของเขตลพบุรี 18
 >ที่ตั้ง 18
 >ประวัติและเรื่องราวต่าง ๆ 20

สารบัญ

หน้า

การคมนาคม	23
* ลักษณะธรรมชาติของพื้นที่	27
ประวัติคลองประเวศบุรีรมย์	30
การแบ่งพื้นที่การปกครอง	36
เชื้อชาติประชากร	37
ศาสนสถาน	38
สถานศึกษา	38
* รูปแบบการตั้งถิ่นฐาน	38
ชุมชนลาคกระบัง	40
ที่มาของคำว่าลาคกระบัง	44

3.* การเปลี่ยนแปลงการใช้ที่ดินในเขตลาคกระบังและการวิเคราะห์การเปลี่ยนแปลง 46

* การใช้ที่ดินในอดีต	47
* การใช้ที่ดินในปัจจุบัน	52
* วิเคราะห์การเปลี่ยนแปลงการใช้ที่ดินของเขตลาคกระบัง	63
* การใช้ที่ดินในเขตลาคกระบัง 2510 - 2520	65
* การใช้ที่ดินเพื่อการเกษตรของเขตลาคกระบังเป็นรายแขวง	68
* การเปลี่ยนแปลงประชากรและจำนวนบ้านในเขตลาคกระบัง 2508-2520	73
* ความหนาแน่นของประชากรต่อพื้นที่ในเขตลาคกระบัง 2508-2520	74
* ความหนาแน่นของประชากรต่อพื้นที่เป็นรายแขวง 2517-2519	76
* การเปลี่ยนแปลงจำนวนครัวเรือนที่พำนักในเขตลาคกระบังเป็นรายแขวง	
2512 - 2519	77

สารบัญ

หน้า

4. ๕	ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการเปลี่ยนแปลงการใช้ที่ดินในเขตลาคกระบัง.....	81
	การปรับปรุงการคมนาคมขนส่งทางถนน	81
	ความสำคัญในด้านการจราจรของถนนอ่อนนุช - ลาคกระบัง	83
	การเพิ่มประชากรอย่างรวดเร็วและการเติบโตโดยปราศจากการควบคุม ของกรุงเทพมหานคร	87
	บทบาทของนักจัดสรรที่ดิน	91
	บทบาทของโรงงานอุตสาหกรรม	93
	การขยายหน่วยงานของรัฐบาลในเขตลาคกระบัง	95
5.	ปัญหาเศรษฐกิจและสังคมอันเนื่องมาจากการเปลี่ยนแปลงการใช้ที่ดินในเขต ลาคกระบัง	98
	ลักษณะประชากรของเขตลาคกระบัง	99
	บทวิเคราะห์ลักษณะประชากรของเขตลาคกระบัง.....	109
	ลักษณะทางเศรษฐกิจของประชากรในเขตลาคกระบัง.....	110
	บทวิเคราะห์ภาวะทางเศรษฐกิจของชาวเขตลาคกระบัง.....	120
	ปัญหาของเกษตรกรในเขตลาคกระบัง	124
	บทวิเคราะห์ปัญหาเศรษฐกิจและสังคมอันเนื่องมาจากการเปลี่ยนแปลง การใช้ที่ดิน	130
	ผลกระทบจากการเปลี่ยนแปลงการใช้ที่ดินในระดับภาค	134
6.	แนวโน้มการใช้ที่ดินในเขตลาคกระบัง.....	136
	โครงการในเขตลาคกระบัง.....	136
	โครงการนิคมอุตสาหกรรมลาคกระบัง.....	136

สารบัญ

หน้า

* ๕	โครงการ เคหะชุมชนลาดกระบัง	141
	โครงการกำหนดพื้นที่รวบสีเขียว เพื่อป้องกันน้ำท่วมและระบายน้ำ ฝั่งตะวันออกของกรุงเทพมหานคร	152
	โครงการสร้างถนน	154
	โครงการในพื้นที่ต่อเนื่อง	156
	โครงการ เมืองใหม่บางพลี - บางบ่อ	156
	โครงการสนามบินหนองงูเห่า	161
	โครงการทางรถไฟสายตะวันออก	161
* ๖	ประเภทโครงการจำแนกตามลักษณะการพัฒนา	165
	สัมฤทธิ์ผลของโครงการ	168
	ผลที่จะได้รับจากโครงการ	175
* ๗	แนวโน้มการใช้ที่ดินในอนาคต	182
	แขวงลาดกระบัง	190
	แขวงคลองสองคนนน	192
	แขวงคลองสามประเวศ	192
	แขวงลำปลาทิว	193
	แขวงทับยาว	193
	แขวงชุมทอง	194
7.	นโยบายและแผนการใช้ที่ดินในเขตลาดกระบัง	195
* ๘	เป้าหมายหลักในการกำหนดนโยบายและการวางแผน	196
	ความขัดแย้งระหว่างโครงการกระตุ้นความเป็นเมืองและโครงการกำหนด พื้นที่รวบสีเขียว เพื่อป้องกันน้ำท่วมและระบายน้ำทางด้านตะวันออกของกรุงเท มหานคร	201

สารบัญ

หน้า

นโยบายการใช้ที่ดินในเขตลาคกระบัง	202
โปรแกรมการใช้ที่ดินในเขตลาคกระบัง	203
องค์ประกอบค่านประชากร	203
องค์ประกอบค่านปัจจัยนำ	206
องค์ประกอบค่านพื้นที่	206
แผนการใช้ที่ดินในเขตลาคกระบัง	208
*สรุปปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการกำหนดเขตการใช้ที่ดินในเขตลาคกระบัง	212
*มาตรการในการปฏิบัติตามแผน	215
*สรุป	217
*ขอเสนอแนะสำหรับการศึกษาต่อไป	217
บรรณานุกรม	219
ภาคผนวก	227
ประวัติ	289

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

รายการแผนที่ประกอบ

แผนที่	หน้า
๕1	ความหนาแน่นประชากร ระดับแขวง กรุงเทพมหานคร พ.ศ.2516' 7
๕2	ความหนาแน่นประชากร ระดับแขวง กรุงเทพมหานคร พ.ศ.2522 8
๕3	ศูนย์กลางชุมชน และ เขตที่อยู่ในอิทธิพล กรุงเทพมหานคร พ.ศ.2516..... 9
*๕4	ศูนย์กลางชุมชนและ เขตที่อยู่ในอิทธิพลกรุงเทพมหานคร พ.ศ.2522 10
*๕5	ที่ตั้ง เขตลาดกระบัง 19
6	เส้นทางคมนาคม เขตลาดกระบัง.....22
*๗	ลักษณะดินกรุงเทพมหานครและบริเวณใกล้เคียง.....28
8	สมรรถนะดิน เขตลาดกระบัง 29
9	แม่น้ำ-ลำคลองกรุงเทพมหานครและจังหวัดใกล้เคียง 33
10	แผนที่คลองสมัยรัชกาลที่ 4 34
11	แผนที่คลองสมัยรัชกาลที่ 5 35
12	การตั้งถิ่นฐานและการใช้ที่ดิน 2521 39
13	การใช้ที่ดินปี 2504.....48
*14	จำนวนโรงงานในเขตลาดกระบัง เป็นรายแขวง 59
*15	การเปลี่ยนแปลงพื้นที่นาจากปี 2512 - 251๕.....70
*16	ความหนาแน่นประชากรระดับแขวง.....78
*17	การเปลี่ยนแปลงจำนวนครัวเรือนที่หนาแน่น 80
*18	ทิศทางการขยายตัวของกรุงเทพมหานคร 89
*19	การขยายตัวของกรุงเทพมหานครในระยะต่าง ๆ 90
20	ที่ตั้งและวงจรเกิดหมู่บ้านจัดสรรใน กทม. 94
21	บริเวณออกแบบสอบถาม 100
*22	ที่ตั้งนิคมอุตสาหกรรมโดยรอบกรุงเทพมหานคร 140

รายการแผนที่ประกอบ

แผนที่	หน้า
๒๓	ที่ตั้งนิคมอุตสาหกรรมลาดกระบังและนิคมอุตสาหกรรมบางชัน 141
๒๔	ที่ตั้งนิคมอุตสาหกรรมในเขตลาดกระบัง 142
๒๕	ที่ตั้งโครงการเคหะชุมชนลาดกระบัง 146
๒๖	พื้นที่ในโครงการกำหนด Green belt เพื่อป้องกันน้ำท่วมและ ระบายน้ำฝั่งตะวันออกของกรุงเทพมหานคร 153
27	แนวถนนในโครงการสร้างถนนของกรมทางหลวงและ กทม. 155
28	ที่ตั้งโครงการเมืองใหม่บางพลี - บางบ่อ 157
29	วาระการดำเนินการ : โครงการเมืองใหม่บางพลี - บางบ่อ 158
30	แสดงที่ดินเวนคืนเพื่อการก่อสร้างสนามบินหนองงูเห่า 162
31	โครงการทางรถไฟสายตะวันออก 164
32	โครงการสำคัญทั้งหมดที่เกิดขึ้นในเขตลาดกระบัง 173
33	ราคาที่ดินในเขตลาดกระบัง 189
34	การใช้ที่ดินในแขวงลาดกระบัง 191
35	แผนการใช้ที่ดินในเขตลาดกระบัง 209

ศูนย์วิจัยทรัพยากร
 จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

รายการแผนภูมิประกอบ

แผนภูมิ		หน้า
1	สัดส่วนการใช้ที่ดินและการใช้ที่ดินเพื่อการ เกษตรปี 2520	72
2	โครงสร้างเป้าหมายหลัก.....	198

รายการตารางประกอบ

ตาราง		
1	การใช้ที่ดินในเขตลาคกระบั้ง พ.ศ.2510 – 2520	65
2	การใช้ที่ดินเพื่อการ เกษตรของ เขตลาคกระบั้ง เป็นรายแขวง พ.ศ.2512 และ พ.ศ.2519	68
3	การเปลี่ยนแปลงจำนวนประชากร และจำนวนบ้าน พ.ศ.2508–2520	73
4	ความหนาแน่นของประชากรต่อพื้นที่ในเขตลาคกระบั้ง 2508 –2520	74
5	ความหนาแน่นของประชากรต่อพื้นที่ เป็นรายแขวง	76
*6	การเปลี่ยนแปลงจำนวนครัวเรือนที่ทำนาในเขตลาคกระบั้ง เป็นรายแขวง .	77
7	ปริมาณจราจรที่เข้า – ออก ถนนสุขุมวิท 77 (ออนนุช) ขวงเช่า	84
8	ปริมาณจราจรที่เข้า – ออก ถนนสุขุมวิท 77 (ออนนุช) ขวงเป็น	85
9	หมู่บ้านจัดสรรถนนออนนุช – ลาคกระบั้ง.....	92
*10	ภูมิค่าเนาเดิมของ เกษตรกรในเขตลาคกระบั้ง.....	101
11	กลุ่มอายุของประชากรในเขตลาคกระบั้ง.....	102
12	จำนวนปีที่อาศัยอยู่ในลาคกระบั้ง	103
*13	ลักษณะครอบครัว เกษตรกร เขตลาคกระบั้ง.....	104
*14	ขนาดครอบครัวของ เกษตรกรในลาคกระบั้งในระยะเวลาที่ทำการศึกษา ..	105
15	จำนวนบุตรของครอบครัว เกษตรกรในลาคกระบั้ง	106
16	การโยกย้ายของสมาชิกในครัวเรือนในรอบ 3 ปีที่ผ่านมา	107

รายการตารางประกอบ

ตาราง		หน้า
17	การศึกษาของประชากรในเขตลาคกระบัง.....	108
18	การกระจายอาชีพของประชากรอายุ 11 ปีขึ้นไปในเขตลาคกระบัง.....	110
19	ขนาดพื้นที่ถือครองของครัวเรือน เกษตรกร	112
20	ประเภทการถือครองที่ดินของหัวหน้าครัวเรือน เกษตรกร.....	113
21	ผู้ให้เช่าที่ดินแก่เกษตรกรในเขตลาคกระบัง	114
22	ที่มาของการมีกรรมสิทธิ์ในที่ดิน.....	115
23	ปริมาณที่ดินถือครองของ เกษตรกรในเขตลาคกระบัง	115
24	ปริมาณผลผลิตของ เกษตรกรในระยะเวลาประมาณ 5 ปีที่ผ่านมา.....	116
25	ภาวะการเงินของ เกษตรกรในเขตลาคกระบัง	117
26	สาเหตุปัญหาการเงินของ เกษตรกรในเขตลาคกระบัง.....	118
27	ความต้องการที่จะขายหรือให้เช่าที่ดินของ เกษตรกรผู้เป็นเจ้าของที่ดิน... ..	119
28	ความต้องการที่จะเปลี่ยนอาชีพของ เกษตรกรในเขตลาคกระบัง	122
29	ความต้องการของ เกษตรกรในการประกอบอาชีพของบุตรหลาน	123
30	ปัญหาในการครองชีพและประกอบกิจการ เกษตรของ เกษตรกรในเขต ลาคกระบัง	124
31	ปัญหาสังคมและสภาพแวดล้อมของ เกษตรกรในเขตลาคกระบัง	128
32	แรงงานในนิคมอุตสาหกรรมและ เขตส่งออกลาคกระบัง.....	138
33	จำนวนผู้ที่ต้องการจะเช่าอู้อย่างตามระดับรายได้	150
34	การไร้ที่ดินในเมืองใหม่บางพลี - บางบ่อ (วาระที่ 1).....	160
35	สัมฤทธิ์ผลของโครงการ	171
36	ผลกระทบที่คาดว่าจะได้รับจากโครงการพัฒนาที่ดินที่ชื่อ เขตลาคกระบัง.....	177
37	ราคาที่ดินเขตลาคกระบัง	182
38	ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการกำหนด เขตการไร้ที่ดิน เขตลาคกระบัง.....	213

รายการรูปประกอบ

รูป		หน้า
1	สี่แยกหัวตะเข้	25
2	การตั้งถิ่นฐานใน เขตลาคกระบังตามแนวความยาวลำคลอง	41
3	การตั้งถิ่นฐานตามแนวความยาวถนน	42
4	ชุมชนลาคกระบัง	43

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย